

Arvoisa
Meitä se
lehdessä
aikana l
Sen aika
dollisuus
lehti il
paljolti
ja "puls
mahdoli
kannatta
tilaajan
"rahansi
helmikuu
ilmestyy
taas syk
jäs leht
neljän l
ne tulev

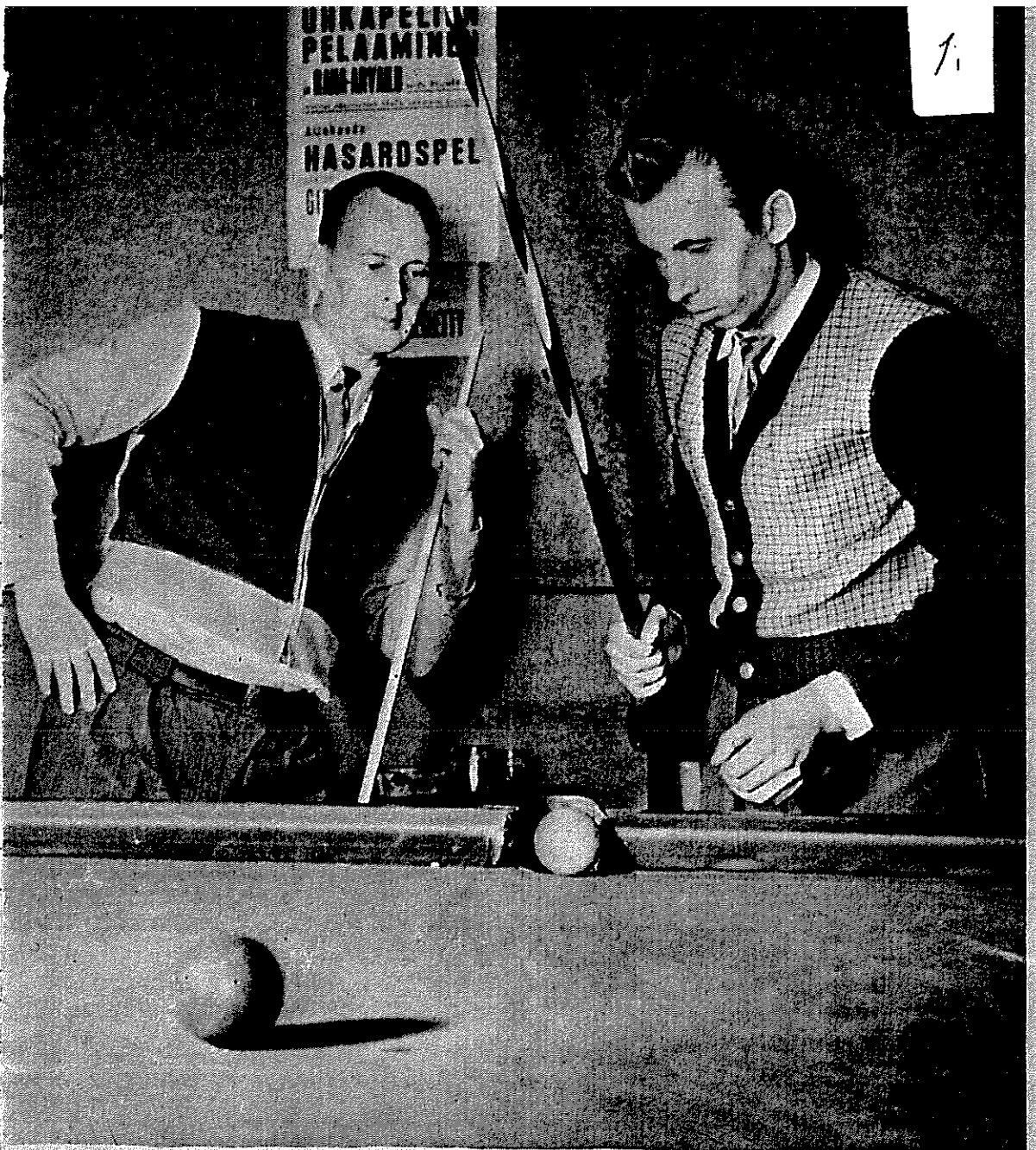
Nimi ja
KOP Rais

P.S.

Biljardi
nyt tilä
lähemmä

P.S.n p

Kiitos
Suomen

Uhkapeli on meillä kielletty myöskin biljardissa eikä se hyviä pelaajia houkuttelekaan. Oikealla maamme kenties paras pelaaja Antti Saari jännäämassä, tipahtaako pallo 'huullilta' pussiin.

VIHREÄN VERAN URHEILU

Maassamme on lähes sata biljardipöytä, joiden ääressä ikämiesurheilijat ja nuoremmatkin viettävät vapaahetkensä.

Emme tarkoita vihreän veran urheilulla johtokuntien kokouksia, vaikka nekin kiihkeimmillään saattavat saada hiukan urheilullisia muotoja, vaan biljardia. Sillä vihreällä veralla ovat päallystetyt myöskin nuo maamme lähes sata biljardipöytä, joiden ääressä ikämiesurheilijat ja nuoremmatkin viettävät vapaahetkensä.

Biljardipelin synty on jäänyt muistitiedon varaan. Kuitenkin oletetaan, että jo Ranskan hovin peruukkipäiset kavaljeerit ja pönkkähameiset daamit kopauttelivat biljardipalloja. Pelin keksijänä mainitaan taitelija Heinrich Deligue. Taiteilijan mielikuvitusta todistavat myöskin ne parikymmentä erilaista pelisommitelmaa hienoine ranskalaisine nimineen, joita biljardiin on kehitetty.

Suomeen biljardi saapui Venäjältä joskus tämän vuosisadan alussa venäläisten upseerien tuomana. Ensin Kannakselle ja sieltä ympäri maata. Suosituimmat pelipaikat siihen aikaan Helsingissä olivat yleinen biljardisalonki nykyisen Forumin paikalla ja toinen Tallbergin kellarissa, jossa mm. ylpeiltiin maamme suurimmalla pöydällä, 3,60 metrin pituisella.

Ei herrojen huvia

Vaikka biljardipöytä nykyisin kaikkinen lisätarpeineen maksaa lähes 200 000 markkaa, ei sen pelaaminen ole jäänyt vain herrojen huviksi. Tämän todistaa Helsingin työväntalon biljardihuone kahdeksine pöytineen, joka on toiminut jo kolmisenkym-

mentä vuotta. Biljardin pelaaminen merkitsee työväestölle mainiota ajankulua varsinkin silloin kun on havaittavissa — työttömyyttä. Ruokatunnilla pistäytyy moni ja illalla ovat kaikki pöydät miehitetyt. Viitisensataa pelaajaa käy päivän mittaan. Ja kuitenkin muistellaan biljardin suosion olleen ennen sotia vieläkin suuremman. Mestaria ei työväestö keskuudestaan ole leiponut, mutta eräänä parhaimmista mainitaan veturinkuljettaja Hokkanen.

Amerikkalainen maailmanmestari

Helsinki saa ylpeillä pohjoismaiden suurimmasta biljardisalongista. Siinä se on asemaa vastapäätä eikä monikaan voi arvata, miten suuret tilat vaatimattoman näköinen talo sisäänsä mahduttaa. Pöytiä on kaikkiaan yksitoista ja varsinkin illaisin ovat ne täynnä lotisina paitahihasillaan touhuavia miehiä. Siellä on aikoinaan pelannut myös Ahonen, joka 30-luvulla kruunattiin Suomen mestariksi, biljardimiesten mielissä miltei tarunomaisena säilyvä 'Lohjanpoika' ja monet muut.

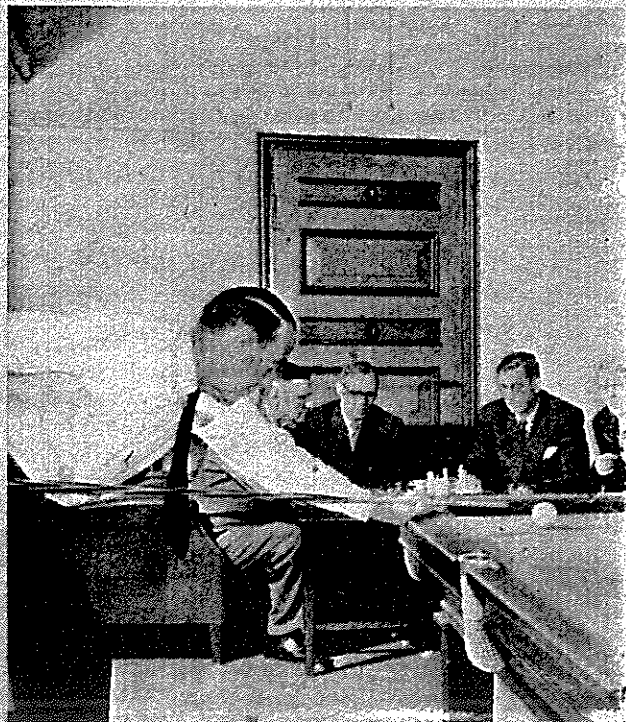
— Vaatimattomia nämä meikäläisten saavutukset ovat. Mutta amerikkalainen maailmanmestari on saanut kuusitoista kolmen vallin kerrottua carambolaa.

Tällaista maallikolle käsittämätöntä puhetta kuullaan pöydissä. Kai saavutus on hieno.

Taltoa ja tarkkuutta

Biljardimiehet vakuuttavat innokkaasti, että biljardi tosiaan on urheilua, joskaan nyt ei niitä raskaimpia. Tätä todistaa sekin, että useimmat jalkapalloilijat siirtyvät nahkakuulan jätettyään biljardipalloon. Tarkan silmän ja varman käden omaavat ampujat viihtyvät myöskin hyvin vihreäverkaisten pöydän ääressä.

Biljardin harrastus ei rajoitu vain näihin yleisiin salonkeihin. Useimmat klubit kautta maan omistavat nekin muutaman pelipöydän ja samoin ovat monet tehtaat hankinneet niitä työväestönsä vapaahetkien ratoksi.

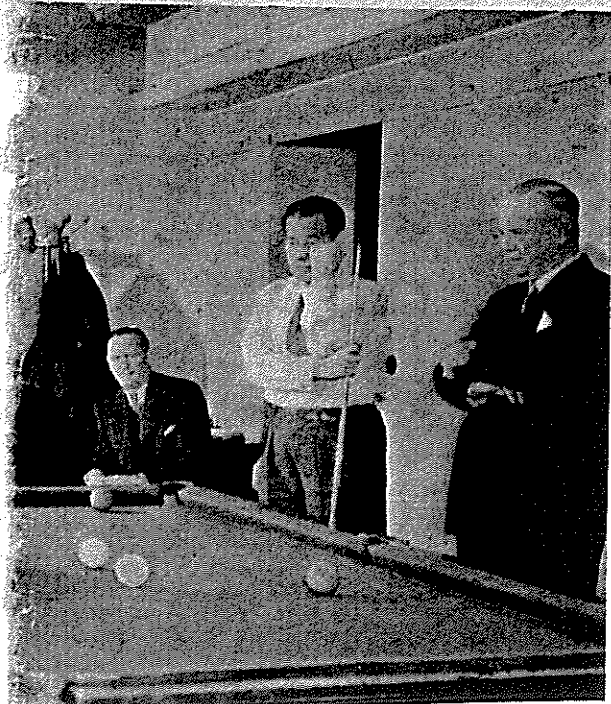

Muuan Työväentalon vanhimmissa pelaajista 'spenaamassa' eli seuraamassa tarkasti pelin kulkua.

Tri Huhtala pamauttamassa täysosumaa Suomalaisella Klubilla.

† Toimitussihteeri Linnavuori (toinen oikealta) on biljardisalin ahkera asiakas ja mainio pelaaja. — Valok. Kultala.

KUNNIAKIRJA

CAROLINAPELIN

SUOMEN MESTARI

1970

Antti Gaari

SUOMEN BILJARDILIITTO

Makona

David Blue

2,

KUNNIAKIRJA

I palkinto

A. SAARI

HELSINGIN

MESTARUUSKILPAILUISSA

CAROLINA-PELISSÄ

Touko Biljardihallit

Helsingissä 3 päivänä lokakuuta 1965

KUNNIAKIRJA

CAROLINAPELIN

SUOMEN MESTARI

1973

Antti Gaani

SUOMEN BILJARDILIITTO

M. Kallio

Antti Gaani

KUNNIAKIRJA

CAROLINAPELIN

SUOMEN MESTARI

1974

Antti Saari

SUOMEN BILJARDILIITTO

Maarman

Antti Saari

Vaini Saari
21.1.70

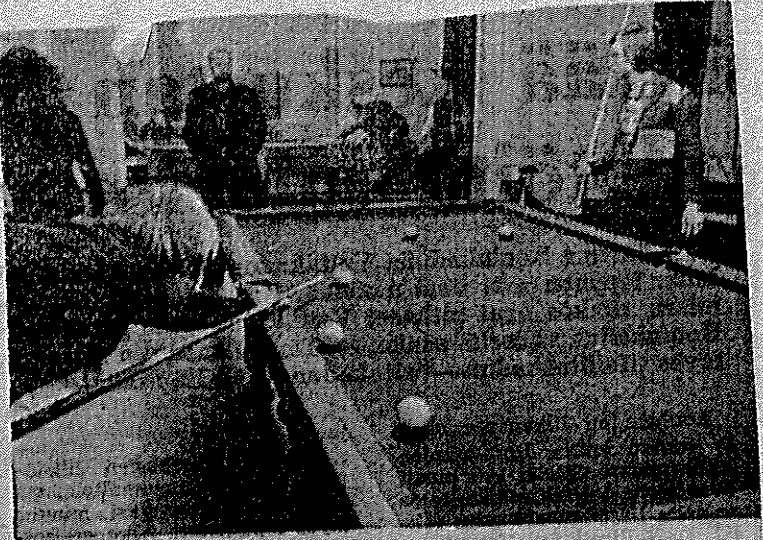
Biljardi

Helsingin Biljardikerho järjesti viikonvaihteessa kolmannet Suomen mestaruuskilpailut Carolinapelissä. Kilpailuihin otti osaa kuskymmmentä osanottajaa maan eri puolilta. Mestariksi selviytyi monien tiukkojen otteluiden jälkeen Antti Saari Helsingistä. Hopea- ja pronssimitalit ja arvokkaat palkinnot saivat Lötthman ja Forsblom Helsingistä. Seuraaville tiloille selvisivät Laine, Leppänen ja Haimo Turusta.

Antti Saari voitti kultakellokilpailun

Kouvolan 16. biljardin Kultakellokilpailut käytiin viime viikonvaihteessa. Mukana oli lähes puolitoinsta sataa pelaajaa eri puolilta maata. Runsaat kaksi vuorokautta kestäneet kilpailut päättyivät helsinkiläisten voittoon, sillä paras oli Helsingin Antti Saari tuloksella 12-755 ja toiseksi paras saman kaupungin Raimo Tairo, jonka tulos oli 11-755.

Tulokset: 1) Antti Saari Helsinki 12-755, 2) Raimo Tairo Helsinki 11-755, 3) Olli Suominen Turku 8-571, 4) Jussi Lötthman Helsinki 8-556, 5) Martti Muurinen Turku 8-552, 6) Urpo Heinonen Helsinki 6-471, 7) O-E Forsblom Helsinki 6-457, 8) Erkki Laitinen Lahti 6-434, 9) Matti Jarkko Helsinki 6-427, 10) Matti Lindberg Helsinki 6-424.

Kouvolan Kultakellokilpailu, joka kuuluu maan suurimpiin, kävi viime viikonvaihteessa lähes puolitoinsta sataa osanottajaa. Kuva alkutunnelmista Kouvolan upseerikerholla perjantaina.

Kouvolan Sanomat 5.11.74

1971

Antti Saari voitti biljardikilvan

Stamen suurimmissa biljardikilpailuissa Kouvolan kultakellokilvassa vei päpalkinnon Helsingin Biljardimester Antti Saari. Kilpailut olivat jo kolmannetta kertaa. Ne pelattiin kahdesta häviöstä pois cup-järjestelmää käyttäen.

Osanottajia oli 98 ja kilpailut aloitettiin kymmenellä pyydillä. Saaren tulos oli 10 voittoa ja 640 pistettä. Pöinen oli M. Varis HBK I, kahdeksan voittoa 549, 3) J. Lötthman HTK I, kahdeksan voittoa 543, 4) M. Jarkko HBM II seitsemän voittoa 524, 5) M. Muurinen Turku I, seitsemän voittoa 463 pistettä.

Joukkuekilpailuissa voitti Helsingin Biljardikerho I, jonka jäsenet olivat Varis, Lötthman ja Heinonen. Yhteistulos 1440 pistettä, 2) Turku III 1097, 3) Helsingin Biljardimesterit 978. (HS)

Jarkolle Helsingin biljardimestaruus

Biljardin carolinapelin Helsingin mestaruus ratkoitiin Fredrikinkadun biljardisalissa. Tiukkojen otteluiden voittajaksi selviytyi Matti Jarkko. Hän otti mestaruuden nyt kolmannen kerran.

Finaalottelussa Jarkon kokemus ja taktillisempi peli toi nuorukkaan voiton loistavasti pelanneesta kilpailujan suuryllättäjästä, Juhani Henttisestä pistein 60-57. 18-vuotias Henttinen on harrastanut biljardia vasta pari vuotta, ja hän kilpaili nyt ensimmäisen kerran. Tienä finaaliin hän selviitti voittoa murakaavasti sellaiset tekijät kuin "Kalju" Forsblomin ja "Tamppu" Tairon.

Mestaruuskilvan parhaat: 1. Matti Jarkko, 2. Juhani Lötthman, 3. Juhani Henttinen, 4. Raimo Tairo, 5. Matti Lindberg ja 6. Antti Saari. (AII)

Hesari 16.4.75

Saari voitti 1. Veljmiesbiljardin

Antti Saari osoitti olevansa edelleen huippukunnossa voittamalla Kuopiossa viikonvaihteen aikana pelatun ensimmäisen Veljmiesbiljardin. Osanottajia oli 74 eri puolilta maata. Kuopion Arto Rättö ylti erinomaiseen suoritukseen selviytymällä venyvällä pelillään toiseksi. Kolmas oli H. Vepsäläinen Kotkasta.

Tulokset: 1) A Saari 10/655, 2) A Rättö 9/572, 3) H Vepsäläinen 8/567, 4) P Stykki 6/465, 5) M Antikainen 6/411, 6) E Viiro 5/409, 7) J Palander 5/403, 8) J Heinonen 5/381, 9) E Halonen 5/355, 10 C-J Forsblom 4/341.

Biljardi

Helsingin Biljardikerho järjesti viikonvaihteessa kolmannet Suomen mestaruuskilpailut Carolina pelissä. Kilpailuihin otti osaa kuusikymmentä osanottajaa maan eri puolilta. Mestariksi selviytyi monien tiukkojen otteluiden jälkeen Antti Saari Helsingistä. Hopea- ja pronssimitalit ja arvokkaat palkinnot saivat Löthman ja Forsblom Helsingistä. Seuraaville tiloille selvisivät Laine, Leppänen ja Halme Turusta.

Vuosi Suomeen
21.11.70

Antti Saari voitti kultakellokilpailun

Kouvolan 16. biljardin Kultakellokilpailut käytiin viime viikonvaihteessa. Mukana oli lähes puolitosta sataa pelaajaa eri puolilta maata. Runsaat kaksi vuorokautta kestäneet kilpailut päättyivät helsinkiläisten voittoon, sillä paras oli Helsingin Antti Saari tuloksella 12-755 ja toiseksi paras saman kaupungin Raimo Tairo, jonka tulos oli 11-755.

Tuloksia: 1) Antti Saari Helsinki 12-755. 2) Raimo Tairo Helsinki 11-755. 3) Olli Suominen Turku 8-571. 4) Jussi Löthman Helsinki 8-556. 5) Martti Muurinen Turku 8-552. 6) Urpo Heinonen Helsinki 6-471. 7) C-E Forsblom Helsinki 6-457. 8) Erkki Laitinen Lahti 6-434. 9) Matti Jarkko Helsinki 6-427. 10) Matti Lindberg Helsinki 6-424.

Kouvolan Kultakellokilpailu, joka kuuluu maan suurimpiin, keräs viime viikonvaihteessa lähes puolitosta sataa osanottajaa. Kuva alkutunnelmista Kouvolan upseerikerholla perjantaina.

Kouvolan Sanomat 5.11.74

Antti Saari voitti biljardikilvan

Suomen suurimmissa biljardikilpailuissa Kouvolan kultakellokilvassa vei pääpalkinnon Helsingin Biljardimiesten Antti Saari. Kilpailut olivat jo kolmannettoista. Ne pelattiin kahdesta häviöstä pois cup-järjestelmää käyttäen.

Osanottajia oli 98 ja kilpailut aloitettiin kymmenellä pöydällä. Saaren tulos oli 10 voittoa ja 640 pistettä. Toinen oli M. Varis HBK I, kahdeksan voittoa 549, 3) J. Löthman HTK I, kahdeksan voittoa 543, 4) M. Jarkko HBM II seitsemän voittoa 524, 5) M. Muurinen Turku I, seitsemän voittoa 463 pistettä.

Joukkuekilpailuissa voitti Helsingin Biljardikerho I, jonka jäsenet olivat Varis, Löthman ja Heinonen. Yhteistulos 1440 pistettä, 2) Turku III 1097, 3) Helsingin Biljardimiehet 978. (HS)

Jarkolle Helsingin biljardimestaruus

Biljardin carolinapelin Helsingin mestaruus ratkottiin Fredrikinkadun biljardisalissa. Tiukkojen otteluiden voittajaksi selviytyi Matti Jarkko. Hän otti mestaruuden nyt kolmannen kerran.

Finnaalottelussa Jarkon kokemus ja taktillisempi peli toi niukan voiton loistavasti pelanneesta kilpailujen suuryllättäjästä, Juhani Henttisestä pistein 60-57. 18-vuotias Henttinen on harrastanut biljardia vasta pari vuotta, ja hän kilpaili nyt ensimmäisen kerran. Tiensä finaaliin hän selvitti voittoa murskaavasti sellaiset tekijät kuin "Kalju" Forsblomin ja "Tamppu" Tairon.

Mestaruuskilvan parhaat: 1. Matti Jarkko, 2. Juhani Löthman, 3. Juhani Henttinen, 4. Raimo Tairo, 5. Matti Lindberg ja 6. Antti Saari. (AH)

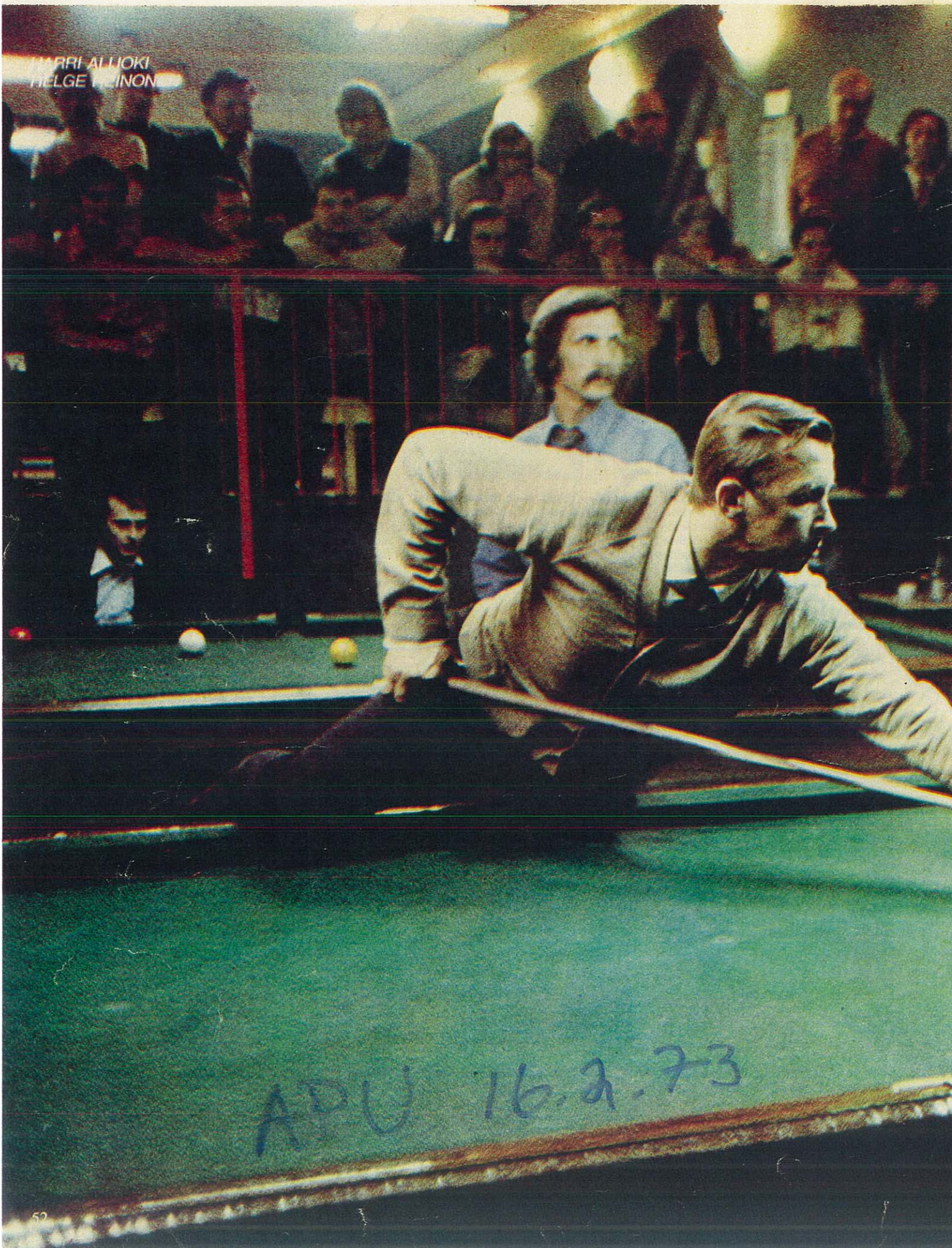
Hesari 16.4.75

Saari voitti 1. Veljmiesbiljardin

Antti Saari osoitti olevansa edelleen huippukunnossa voittamalla Kuopiossa viikonvaihteen aikana pelatun ensimmäisen Veljmiesbiljardin. Osanottajia oli 74 eri puolilta maata. Kuopion Arto Rättö ylti erinomaiseen suoriutukseen selviytymällä venyvällä pelillään toiseksi. Kolmas oli H. Vepsäläinen Kotkasta.

Tulokset: 1) A Saari 10/655, 2) A Rättö 9/572, 3) H Vepsäläinen 8/567, 4) P Stykki 6/465, 5) M Antikainen 6/411, 6) E Viiro 5/409, 7) J Palander 5/403, 8) J Heikonen 5/381, 9) E Halonen 5/355, 10 C-J. Forsblom 4/341.

MARRI ALLIOKI
HELGE PELINON

ADU 16.2.73

Rappari Antti Saari on SUOMEN BILJARDIHAI

■ — Se on kovin suhteellista, paremmuus, sanoi rappari Antti itse voitettuaan toisen Suomen mestaruutensa biljardissa.

■ Mikä laji se biljardi on? Se on peli, jota Vesku Loiri harrastaa.

■ Jos ette vieläkaan tiedä, tässä tietoja ja tunnelmia biljardista ja sen SM-kisoista.

Ratkaisevat hetket parikymmentuntisessa kilpailussa: Antti Saari näyttää roikkuvan sormenpäiden varassa pöydällä päästäkseen tekemään keltaisen nurkkapussin. Sääntöjen mukaisesti toinen jalka on kuitenkin aina lattiassa.

Vesku toisissa SM-kisoissaan

■ Pelialin seinässä lukee suurin kirjaimin ALKOHO-LINKÄYTTÖ JA RAHA-ARVAILU ANKARASTI KIELLETTY. Sininen tupakansavu leijuu loistevalaisimien alla. Naksahduksia pallojen osuessa toisiinsa, vaimaita jymähdyksiä niiden kimmotessa reunavalista.

Pelaaja kunnartuneena vihreän veran päälle, maalaa: — Kaisa kulmaan vasemmalle.

Keppi iskee valkoisen pelipallon pyörimään, se kalahtaa keltaisen kaisan kylkeen, leikkaa, ja kimpoaa toiseen suuntaan. Kaisa lähtee kohti vierimään vastakkaisen päädyn vasenta kulmaa ja solauttaa ahtaasta aukosta pussiin. Hyvä-huutoja. Pelipallo, kalpee, ponnahtaa vallista takaisin keskipöydälle ja naksauttaa nakit toiseen kalpeeseen ja vielä punaiseenkin. Tuomari laskee pisteet, 14, ja markööri summaa ne liidulla mustalle taululle.

Tuomari nostaa kaisan pussista pöydän keskipisteeseen, pelaaja hieroo liitua sauvansa kärkeen ja arvioi pallojen keskinäistä asemaa.

Lyöntivuoro jatkuu. Maalaus, tähtäys ja lyönti. Oma pallo luiskahtaa pussiin. Kaksi miinusta. Lyöntivuoro vaihtuu. ■ Pallojen edestakainen, säännönmukainen ja kuitenkin arvaamaton liike saa katsojan jonkinlaisen hypnoosin valtaan, vaikka säännöt tuntuvat mielettömän monimutkaisilta äkkiä opittaviksi.

Yli-keskelle lyönti (pelipallo lyödään toiseen niin, että se kimpoaa vallin kautta pelaajan puoleiseen keskipussiin) tuntuu ensi näkemällä pieneltä ihmeeltä tai taikatempulta.

— Sellaista se peli on, välillä onnistuu kaikki, välillä ei mikään, sanoo tämän vuoden mestari, rappari Antti Saari, 45.

Pelimiesten piirissä puhutaan, että Antti on Suomen paras biljardissa.

Pelin alku: tuomarin, Oiva Poikolaisen, komennosta ottelijat lyövät kalpeensa vastakkaiseen päätyväliin. Se, jonka pallo vierii takaisin lähemmäksi omaa päätyä, saa valita lyöntivuoron. Vastakkain Olli Virtanen Turusta ja Vesa-Matti Loiri Helsingistä.

Pelin loppu: Olli Virtanen on saanut partin eli 60 pistettä täyteen Loirin ehdittyä vasta 54ään — ensimmäinen miinus Veskulle. Kättely on silti sydämellinen, molemmilla on vielä kaikki mahdollisuudet jatkossa.

— Se voi hävitä jollekin yhden pelin, mutta jos ne pelaa kolme peliä, Antti voittaa varmasti.

— Antti on pelannut biljardia kohta 30 vuotta. Säännöllinen pelaaminen alkoi sodan aikana, kun silloin riihimäkeläinen veturinlämmittäjä kulutti joutoaikansa Helsingissä biljardin parissa ja sitten pääkaupunkiin muututtuaan on pelannut ilman pauseja säännöllisesti.

— Voihan sitä mennä viikokin, ettei käy kertaakaan — mutta toisella viikolla saattaa kuluu kaikki illat. Ei se tietenkään pelkkää pelaamista ole, sitä aika kuluu mukavasti kun välillä katsoo muiden pelaamista.

■ Suuren yleisön parhaiten tietämä biliksen harrastaja on ilman mitään epäilyksiä näyttelijä Vesa-Matti Loiri, 28, joka joutui ensimmäisen kerran pelin

kanssa tekemisiin Fredan hallissa ystävänsä Pekka Haukisen mukana. Varsinainen tartunta tapahtui kai armeija-aikana Isoosaaren sotilaskodin pienoispöydässä ja siitä se jatkui, pari-kolme pelikertaa viikossa keskimäärin. Toissa vuonna Vesku sijoittui SM-kilpailuissa viidenneksitoista.

— Mulla oli vuoden paussi, viime vuoden kisoissa en ollut mukanakaan, mutta nyt on hyvä jatkaa. Kerhon kaverit antoi häälahjaksi pienoispöydän, niin voi kotonakin treenata.

Paussista huolimatta Veskun sijoitus oli näissä kisoissa jaettu neljastoista.

— Loistavaa rentoutumista, kuule.

■ »Biljardi on peli, jossa norsunluu- tai massapalloja tiet-

tyjen sääntöjen mukaan kepeillä sysitään verkapöytäpelillä pelipöydällä.»

Niin sanoo sanakirja lyhyesti ja ylimalkaisesti. Mutta kun on katsonut muutama viikko sitten televisiossakin esitetyn Paul Newman -elokuvan »Suurkaupungin hait» ja sen päälle viettänyt yhden viikonvaihteen biljardin SM-kisoissa, tietää paljon muutakin.

Tietää sen, ettei tarkkaa tietoa pelin synnystä tunnu olevan kenelläkään. Etelä- ja Keski-Eurooppaan se on paikannettu — pelin nimi on johdannainen ranskankielen sanasta bille, joka alunperin merkitsee kivipalloa.

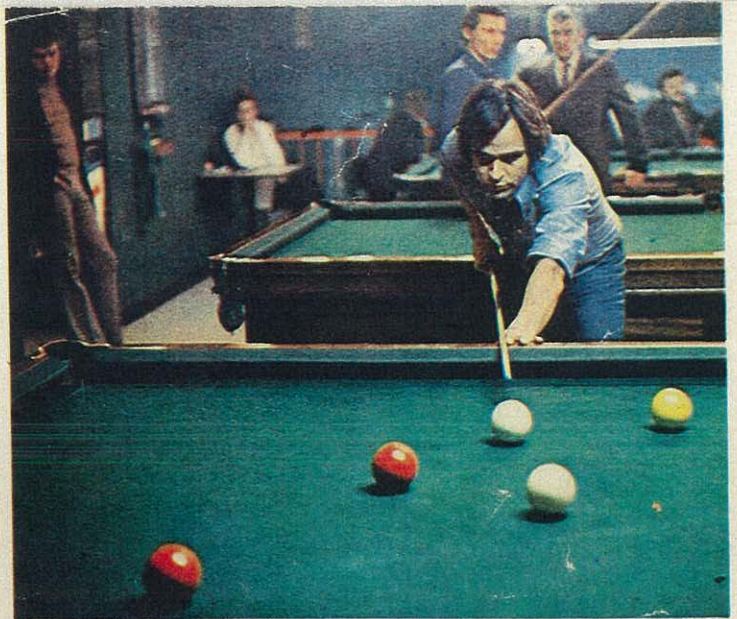
Tietää sen, että norsunluupallot ovat nykyisin historiallisia harvinaisuuksia, mistä nor-

sut tietysti kiittävät luojaansa ja massapallojen valmistajia.

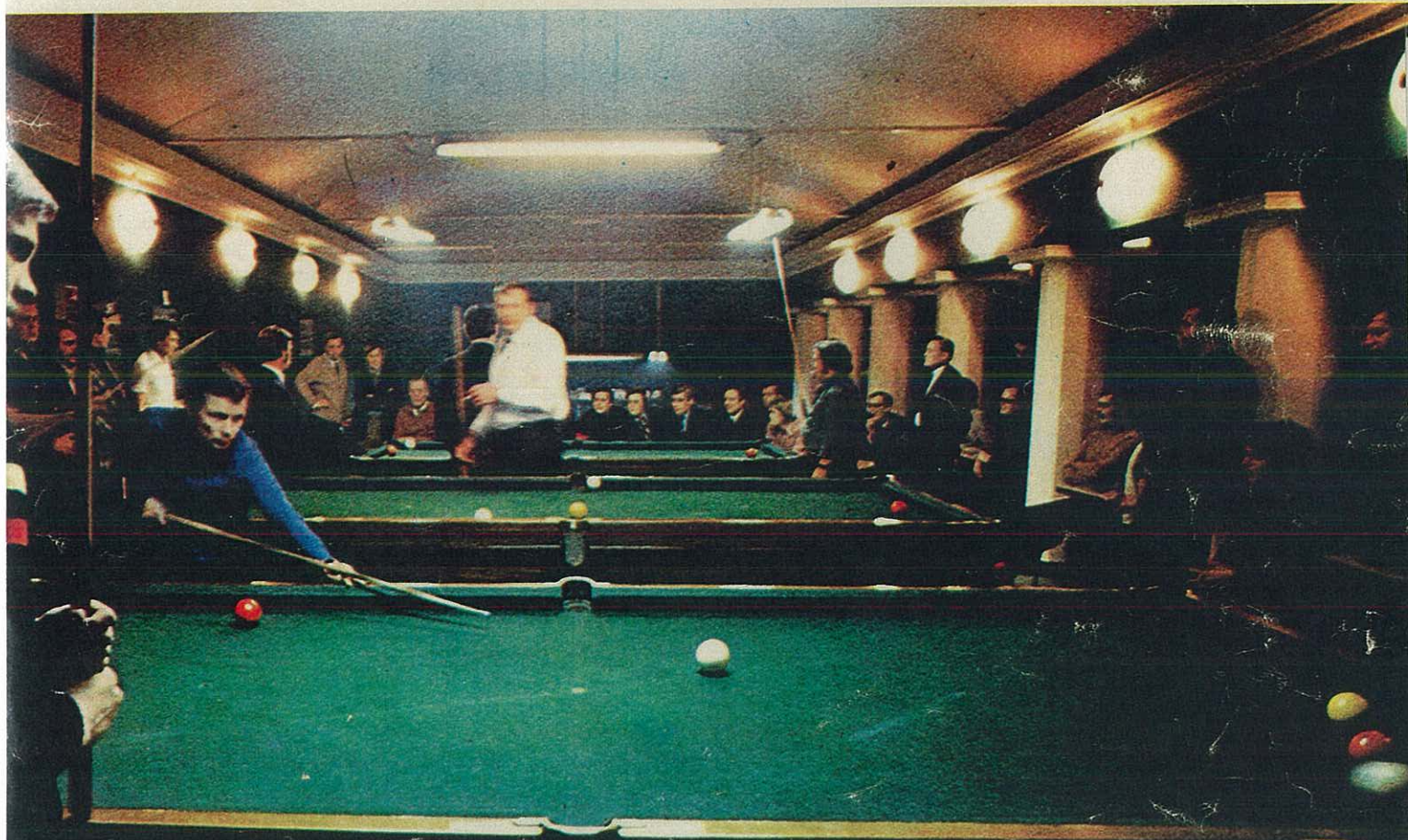
Tietää sen, että kepit eli kööt eli kölit eivät ole mitä tahansa tikkuja, vaan Italiassa kolmesta puulajista valmistettuja suipeneviä sauvoja, joiden ontossa sisustassa on lyijypaino. Kapeammassa eli lyöntipäässä on nahka, takapäessä kumityyny.

Tietää senkin, että pelipöytä ei ole mikä tahansa kaukalo, vaan puolisen tonnia painava jäykkä: vihreän veran alla on nimittäin liuskakivi- tai marmorilaattoja. Näin estetään pöydän »eläminen», se pysyy tasaisena vuosisatoja. Uusi pöytä maksaa nykyään viitisen tuhatta.

Kolme kertaa puolitoistametrinen pöydän reunavallit ovat kimmoisia, veran alla kiertää kumi. Vallissa on kuusi

Mannekiini Ilkka Haila kiipesi lopullisessa tulosluettelossa viidennelle sijalle. Tässä näyttää vastustajan valkoinen pelipallo olevan tähtäimessä.

SM-kisojen tapahtumapaikkana oli Fredrikintorin biljardihalli, entinen elokuvateatteri. Tilaa ei edes kilpalluja varten harvennetulla pöytääärällä ole liikoa — yleisö tuppautui liian lähelle pöytiä. Etualalla Lojria vastassa pelaa Matti Jarkko; lopulta kuudenneksi sijoittunut kirjaltaja.

juuri ja juuri pallonmentävää pussien aukkoa, kulmissa ja sivuvallien keskellä.

Tietää senkin, että biljardi ei ole yksi peli, vaan samalla perusvälineistöllä voidaan pelata monien sääntöjen mukaan. Suomessa pelatuin laji on **Carolina-biljardi**, jonka säännöllä mestaruuskin ratkaistiin. Kansainvälisesti lienee tunnetuin **karambole**, jolloin pelissä on kolme palloa ja **pyramidi**, jossa käytetään 16 palloa. Jos pöydällä on kolme palloa ja viisi pientä keilaa, on kysymyksessä **keilapeli**. Näissä pelataan tavallisesti kahden kesken, mutta on olemassa sääntömuunnelmia myös kolmea tai useampaa pelaajaa varten. Osa peleistä on tarkoitettu pelattavaksi pussittomalla pöydällä.

■ Carolinassa eli tuttavien kesken Kaisassa pelataan viidellä pallolla: yksi keltainen eli kaisa itse, kaksi punaista eli punia ja kaksi valkoista eli kalpeeta. Valkoiset ovat pelipalloja, joiden avulla on tarkoitus lyödä eli tehdä muut pussiin. Riippuen pussiin menneen pallon väristä ja lyöntipallon reitistä, jaetaan pelaajille pisteitä. Yhden lyönnin haamuraja on 31 pistettä eli runsaat puolet voittoon tarvittavasta 60 pisteestä, partista.

Perusidea on siis sama kuin kutakuinkin kaikille tutussa koronassa, joka lieneekin biljardin jälkeläisiä — vakavat biljardin harrastajat tosin kieltäytyvät puhumasta tällaisesta sukulaissuhteesta.

Ketkä sitten biljardia pelaavat — turpeat liikemiehet klubeillaan viskilasi vierellä ja sikaaria röyhyttellen vai kiihkeät ammattilaiset á la Paul Newman?

— Klubeilla biljardia kyllä pelataan, sanoo SM-kiilpailun isäntä Kaj Ahlfors, Helsingin Biljardikerhon puheenjohtaja. — Tämä siitä yksinkertaisesta syystä, että suuri osa täysimittaisista biljardipöydistä on näillä klubeilla.

— Mutta viskilasin vierestä ei juuri ole asiaa kilpailuihin. Biljardin pelaajien voi sanoa tulevan kaikista ikä- ja yhteiskuntaryhmistä — näiden kiso-

Vaikka ruumiinvoimia ei pelissä tarvita, aina voi lyönnin jälkeen tahdonvoimalla, rukouksilla ja kirouksilla yrittää saattaa palloja oikeaan osoitteeseen. Tässä työnjohtaja Veikko Kurimon tyylinäyte.

Turkulaista tarkkuutta: kisojen kakkonen, turkulainen supersiivoaja Seppo Laine alias Kuikka tekee kaisan vauhdilla kulmapussiin. Valkoinen pelipallo on jo matkalla takaisinpäin hakemaan nakkeja eli kosketuksia muihin.

jen nuorin osanottaja on 18-vuotias koululainen ja vanhin 65-vuotias eläkeläinen. Mukana on johtajia ja muurareita, atk-miehiä ja rekkakuskeja, vahtimestareita ja varatuomareita. Biljardihaita, ammattilaisia ei Suomesta löydy.

— Turku ja Helsinki ovat tällä hetkellä vahvimmat biljar-

dipaikat, mutta aktiiveja harrastajia on kymmenkunnalla paikakunnalla. Kaupunkien ulkopuolelle peliä ovat levittäneet varuskuntien upseeri- ja aliupseerikerhot, joilla on omat pöydät sekä perinteisesti suurten teollisuuslaitosten virkailijakerhot, kertoo Kaj Ahlfors.

— Naisia ei biljardipöytien ääressä juuri näy kuin näissä kilpailuissa katselijoina, väittää Ahlfors, jonka kotihalli on Helsingin Fredrikintorilla. Tamperealainen biljardinpitäjä Jaska Evilä kertoo toista:

— Meillä voi sanoa, että viidennes pelaajista on naisia — tuommoisia parikymmenkäsisiä, jotka käy poikakaverinsa kanssa. Meillä on hyviä nuoria kasvamassa.

Myös Helsingin työväentalon biljardissa naisiin on totuttu — tosin vain katselijoina.

— Kaverit voi tulla kesken tanssien pelaamaan ja mimmi jää saliin tai tulee mukaan katselijaksi.

■ Biljardi on sitten sodan ollut Suomessa aallonpohjassa. Veteraanit muistelevat haikeina 30-lukua, jolloin esimerkiksi Helsingissä oli useita avoimia paikkoja — nyt on kaksi. Suljettuja erilaisten klubien, suurten yritysten ja kerhojen pöytiä on Helsingissäkin sentään kolmisenkymmentä, lisäksi varsinkin nuorisokerhoilla on

pienoispöytiä. Isoja pöytiä lie-
hee koko maassa tällä hetkellä
puolisentuhatta.

— Mutta nyt ollaan nou-
sussa, vakuuttaa Ahlfors. —
Nämä ovat kuudennet SM-ki-
sat, lisäksi on avoimia kilpailu-
ja kymmenkunta vuodessa.
Maaliskuun alussa pidetään
Tampereella alustava kokous
maata kattavan biljardiliiton
perustamisesta. Sen jälkeen
voidaan lähteä etsimään rahal-
lista tukea valtion urheiluva-
roista ja ehkä saada aikaan
kansainvälisiä yhteyksiä.

■ Biljardilla on edellytyksiä
kansanurheiluksi tai — elleivät
puhdasoppiset hyväksy sitä ur-
heiluksi — ainakin peliksi.
Tavallinen harrastelija ei al-
kuun päästäkseen tarvitse mi-
tään erikoisvarusteita. Vain hie-
man onnea ja kärsivällisyyttä,
että onnistuu löytämään vapaan
jonkin hallin tai ravintolan
pelipöydän — ellei suorastaan
ole oikeutettu jonkin suljetun
kerhon pöydän äärelle.

Tuntimaksulla, joka esim.
Fredan hallissa on 4,60 — 5,00
markkaa pöydän arvostuksesta
riippuen, saa kaiken mitä pelaa-
miseen tarvitaan: pöydän pal-
loineen, kepin ja kaupanpäälli-
siksi opastuksen. Yksinkin voi
lähteä yrittämään — paikan
päältä löytyy melko varmasti
halukas vastustaja ja opettaja.

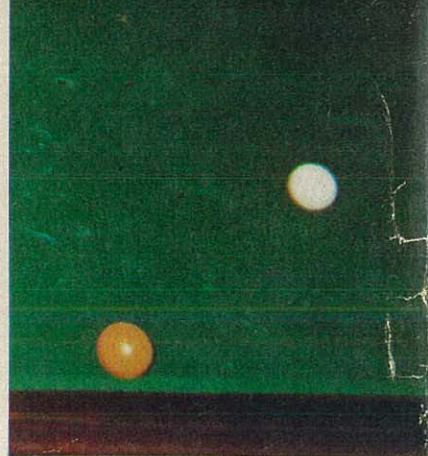
Eikä harrastus edetessään-
kään vaadi kovin suuria kertasi-
joituksia: kehittyneempi peli-
mies hankkii ikioman kepin,
jonka hinta pyörii viidenkym-
pin tienoilla, mutta se sitten
kestääkin vuosia pelitavasta ja
temperamentista riippuen. Kuk-
karon, perhesuhteiden ja mui-
den henkilökohtaisten tekijöi-
den mukaan voi sitten säädellä
kulujaan, jotka ovat lähinnä
hallimaksuja.

Tulkoon varoittavassa mie-
lessä kerrotuksi, että biljardi
iskee joihinkin kuin influenssa:
puuskina joiden parantamiseen
ei kuulemma edes hallin 12-
tuntinen aukioloaika tahdo
riittää.

Todellinen pelimies saa jon-
kinverran takaisinkin. Esimer-
kiksi Antti Saari pisti SM-ki-
soista taskuunsa 700 markan
palkintokuoren. □

Biljardimiehet
 perhekuvasa.
 Neljäs oikealta
 kilpailun kolmonen
 Carl-Johan Forsblom,
 Helsinki, jonka tyylikuva
 on jostakin syystä
 jäänyt pois.
 Pienessä kuvassa
 "biljardi-professori"
 Antti Saari, Helsinki,
 joka pelasi sitä
 maina ei ole turna.

Teksti Eero Savisaari
 Kuvat Kari Laakso

SUOMA- LAISET BILJARDI- HAIT

VIP kokosi
 suomalaisen
 biljardikerman
 yhteen
 kilpailemaan
 kunniasta ottelussa
 Helsinki—Muu
 Suomi. Peli oli
 Carolina, tuttujen
 kesken Kaisa vain.

heinäk/73

KAIKKI tietävät biljardista sen verran, että siinä on keppi ja pallot ja pöytä vihreätä verkkaa, reunoilla pussit. Sekin tiedetään, että kepillä yritetään sohia niitä palloja pusselihin, mutta eipä paljon muuta. Kun näillä eväillä sitten lähtee katsomaan tekijämiesten peliä, huomaa ettei se tietäminen ole mistään kotoisin.

Tilanne oli se, että Helsinkiin oli koottu suomalaisen biljardin parhaimmisto noin suurin piirtein, kymmenen miestä Helsingistä ja saman verran ympäri Suomen. Valinnoista voi tietysti jokainen esittää oman mielipiteensä, mutta niinhän se pitääkin olla. On kuitenkin syytä uskoa, että Helsingin Biljardikerho edustaa jonkinlaista asiantuntemusta. Se nimittäin esitti nimilistan, VIP kutsui pelaajat paikalle.

Heti alkuun kaatui muutama ennakkokäsitys. Biljardi ei olekaan varsinainen eliittipeli noin sosiaalisessa mielessä. Mukana oli piiriedustajaa, painajaa, maalaria, kauppiasta, muuraria, työnjohtajaa, mannekiinia. Biljardi ei ole liioin ikämiespeli, sillä nuorin osanottaja oli vasta 18-vuotias. Yleensäkin nuoret ovat kuulemma kovasti tulossa kuvaan mukaan. Ja lopulta biljardi ei ole sillä tavalla viinan kyllästämä pahamaineinen kapakkapeli kuin moni luulisi. Salin seinältä julistettiin isoin kirjaimin ALKOHOLIN KÄYTTÖ ANKARASTI KIELLETTY.

Tietysti biljardi voi olla juuri sitäkin kuin kuvitellaan, mutta sehän ei varsinaisesti ole pelin vika. Toisaalta jos väittäisi, että kaikki huipputason biljardimiehet kammoavat viinaa, ei sitä kukaan uskoisi. Eikä se totta olekaan. Biljardi ei ole siinä mielessä tinkimätön laji, että pikku tilkka suistaisi pallot mihin sattuu.

Päinvastoin se voi mukavasti rentouttaa ja siten edesauttaa suoritusta. Mutta jos mieli menestyä, ei kannata lähteä mukaan edes puolihumalassa. Näin todistavat yhdestä suusta ne jotka tietävät.

PALLO KUIN PALLO

Kun likimain ainoa kosketus biljardiin oli elokuva *Suurkauptungin häit*, jossa Paul Newman ja Jackie Gleason pelasivat omaisuuksista, oli paljon kummasteltavaa. Peli ei ole liikkään niin yksinkertainen kuin kuvitteli. Salin isännän *Olva Polkolaisen* avulla ja pelaajia jututtaen valokonei joitakin totuuksia.

Pelityylejä esimerkiksi on lähes yhtä monta kuin on pelaajia. Pallojen pussittaminen ei ole läheskään ainoa päämäärä, monesti näyttää tärkeämmältä ettei vastustajaa päästetä pussittamaan. Joku pelaa ripeän hyökkäävästi, ruiskuttaa niin

kuin sanotaan. Toinen taas ottaa pelin äärimmäisen tarkasti ja pyrkii eliminoimaan vastustajan, hän nuslaa. Näitten tyylien välille mahtuu sitten mittava skaala, tilanteen ja vastustajan mukaan.

Keskusteluissa kävi ilmi, että varsin monet pelaajat ovat aikaisemmin harrastaneet jotakin pallopetiä. Väittivät että tästä on hyötyä biljardissa. Samanmuotoisilla esineillä on nimittäin taipumus käyttäytyä samalla tavalla. Jos esimerkiksi tuntee pesäpallon — joka muuten on samankokoinen kuin biljardipallo — on helpompi hallita pallon kulku biljardissakin. Sama pätee jalkapalloon. Pystyy käyttämään kierteitä, mikä on biljardissa varsin olennainen taito.

OTTELU

Itse peleistä ja niiden kulusta on vaikea mennä kertoilemaan. Asiaa tuntematon ei siitä mitään kostuisi, pelaajien silmissä taas nolaisi itsensä.

Ensimmäisenä päivänä käytiin läpi joukkuekilpailu. Systeminä oli se, että kaksi voittoa takasi parivoiton. Siis enintään kolme peliä per pari.

Etukäteen hiukan veikkailtiin, että ottelusta tulisi tasainen, mutta toisinpä kävi. Helsinki veti selvästi pitemmän korren luvuin 9—1. Numerot ovat kyllä turhan karut eivätkä sellaisinaan anna oikeata kuvaa pelin luonteesta. Monet otteluista päättyivät nimittäin 2—1 ja olivat siis varsin tasaisia. Onni ei vain suosinut muualta tulleita. Ja kyllä kai helsinkiläisten kotikenttäetukin vaikutti.

Mutta numerot mitkä numerot. Kun seuraavana aamuna käytiin mitteleämään henkilökohtaisesta kunniaa, oli periaatteena se että kahdesta häviöstä putoaa pois. Helsinki — muu Suomi — jakoa noudatettiin vain ensimmäisellä kierroksella, sen jälkeen parit arvottiin sekaisin.

Alkukierrokset menivät menojaan, miehiä putoili pois pelistä pikku hiljaa. Kun on mukana 20 pelaajaa, alkuvaihe ei vielä jaksa nostaa jännitystä paitsi pelaajien omassa mielessä. Sähköinen tunnelma antoi odottaa itseään.

Aamupäivästä lähtien voitiin kuitenkin ruveta veikkailemaan voittajaa. Antti Saari ja Rauno Tuominen olivat usein esillä. Myös Carl-Johan Forsblomin nähtiin olevan hyvässä vedossa. Hajaäänä meni toki muillekin.

Kilpailun kulku oli tuntuvasti laskettua verkkaisempi. Jokin

Raimo Tairo, Helsinki.

Juhani Löthman, Helsinki.

Olli Suominen, Turku, 6. sija.

Pentti Puusti, Porl.

Pentti Styck, Helsinki.

Kalevi Pyrrö, Oulu.

KÄÄNNÄ

SUOMALAISET BILJARDIHAIT

Seppo Laine, Turku.

Rauno Tuominen, Turku, 4. sija.

Pentti Eve, Lahti.

Matti Varis, Helsinki, 5. sija.

Reijo Stark, Oulu.

Arto Blom, Valkeakoski.

Matti Lindberg, Helsinki.

Oiva Sutinen, Kuusankoski.

Ahti Salenius, Porvoo.

Kari Kulmala, Helsinki.

Matti Jarkko, Helsinki.

Ilkka Haila, Helsinki, 2. sija.

Tiistaina maaliskuun 26 päivänä 1974

Jarmo Saarinen
 peli saattoi venyä pitkään ja siten viivyttää seuraavan kierroksen alkua. Lisäksi tuli väliin biljardiliiton perustamispuuha, joka sekin haukkasi oman aikansa. Syödäkin piti. Oiva Poikolainen kaipaili jo paikalle poikaansa **Jesseä**, joka panisi hommaan vauhtia. Jesse oli kuitenkin sairaalassa, vaikkakin hengessä mukana.

Viimein oltiin kuitenkin siinä vaiheessa, että enää neljä pelaajaa oli mukana. Yleisö oli tiivistynyt ratkaisupöytien lähistölle. Maalikkokin sai kosketuksen pelin jännitykseen, vaikkei vielääkään tajunnut lyöntien hienouksia.

Viitospöydässä **Ilkka Haila** ja **Rauno Tuominen** pelasivat pitkän pelin tarkan päälle. Haila vei voiton hyvän loppuvetonsa ansiosta, Tuomisen miinustili tuli täyteen.

Naapuripöydässä voittajaehdokas **Antti Saari** oli kummasti kipsissä ja sai ensimmäisen miinuksensa. **Carl-Johan Forsblom** venyi voittoon, vaikka löikin oman pallon kahdesti pussiin. Tämän odotettiin vievän miehel-tä luonnon mutta ei. Tuli mieleen **Lasse Viren Münchenissä**.

Kolme miestä oli siis jäljellä. **Forsblom** ja **Haila** joutuivat automaattisesti vastakkain, koska **Saari** oli ainoa jolla ei ollut yhtään lepovuoroa. **Forsblom** vei pelin.

Finaali olikin sitten yllättävän lattea. **Saari** oli saanut taas kätensä käymään ja hallitsi peliä jokseenkin selvästi. "Biljardiprofessori" osoittautui maineensa veroiseksi.

Kärkipään järjestyksen piti nyt olla selvä, mutta kun kokonais-pisteet oli saatu lasketuiksi, todettiin että **Haila** kylläsi **Forsblomin** edelle.

Kuusi parasta olivat: 1) **Antti Saari**, 6 voittoa — 386 pistettä, 2) **Ilkka Haila**, 5 — 391, 3) **Carl-Johan Forsblom**, 5 — 337, 4) **Rauno Tuominen**, 4 — 303, 5) **Matti Varis**, 3 — 221, 6) **Olli Suominen**, 2 — 212.

Kun palkinnot jaettiin, oli kello 22.50. Aamulla oli aloitettu kello 9. Sitkeyttä vaativa peli.

LIITTO

Tuli jo sanotuksi liiton perustamisesta. Sellainen siis tapahtui. Näihin asti eri puolilla on ollut biljardikerhoja, mutta yhteinen katto-organisaatio on puuttunut. Pelaajista ei ole ollut yhtenäistä rekisteriä, mikä on vaikeuttanut toiminnan kiinteyttä.

Nyt Suomen Biljardiliitto on perustettu. Puhua oli kytketty näiden kisojen yhteyteen. Suomen Urheiluliittokin on siunannut ajatuksen. Onhan biljardi toki urheilumuoto siinä kuin shakki, ellei paremminkin.

heinäk. 1973

75 sauvamiestä Tampereen biljardikisoissa

Kevätkauden viimeisimpiin biljardin suurkilpailuihin kuuluvat Tampereen Maaliskuun Kisa-olivat saaneet 75 taitoniekkaa liikkeelle eri puolilta maata. Vanhoja titteleitä ei kunnioitettu, sillä kolminkertaisen Suomen mestarin, **Antti Saarenkin** sijakuvuksi jäi 13. Vuoden -72 SM **Rapi Tuominen** ja -71 SM **Veijo Vuola** olivat sijoilla 23 ja 45.

Kisojen voittaja **Raimo Tairo** ei kuitenkaan hankään ole mikään tuntematon pelaaja, taidoista kertovat kaksi Kouvolan Kultakellokilpailujen voittoa ja parin viimeksi pelatun SM-finaalin toisena osapuolena oleminen. Toiseksi sijoittui siistiä työtä tehnyt tamperelainen **Atte Lehtonen**, joka on 20 vuoden tauon jälkeen nyt parissa vuodessa päässyt kuntoon, joka eittämättä osoittaa miehen kuuluvan maan parhaimmistoon.

Kisoja edeltäneenä iltana kokoontui Tampereella Suomen Biljardiliiton johtokunta, joka teki muutamia tärkeitä päätöksiä mm. kerhojen liittoon liittymistä koskevista seikoista. Johtokunta kokoontuu uudelleen jo ensi kuussa Turussa ja antaa sen jälkeen sekä kiertokirjein, että lajin harrastelehden välityksellä biljardiväelle tiedot niistä eduista ja velvoitteista, joita se jäsenyhdistyksilleen tarjoaa ja niiltä edellyttää.

Parhaiten liiton johtokunnan asiantuntevuutta osoitti Tampereen kilpailuissa sihteeri, joka ei päästännyt ketään edelleen seuraavissa tuloksissa: 1) **Raimo Tairo**, Hki, 2) **Atte Lehtonen**, Tre, 3) **Matti Jarkko**, Hki, 4) **Olli Suominen**, Tku, 5) **Raimo Halme**, Tku, 6) **Seppo Laine**, Tku, 7) **Juhani Löthman**, Hki, 8) **Carl-Johan Forsblom**, Hki, 9) **Heikki Pärkkä**, Kouvola, 10) **Juhani Evilä**, Tre, R.T.

Helsingin biljardinpelaajat ylivoimaisia Kouvolassa

4/1/1974

Ennätysmäärä biljardinpelaajia otti osaa viime viikonvaihteessa järjestettyihin Kouvolan Kultakello-kilpailuihin. Kolmi-päiväisiin kisoihin otti osaa yhteensä 141 pelaajaa.

Joukkuekilpailun voitti ylivoimaisesti Helsingin Biljardikerhon ykkösjoukkue. Toiseksi joukkuekilpailussa sijoittui Turun Biljardikerhon ykkösjoukkue, jonka paras **Olli Suominen** oli henkilökohtaisessa kisassa kolmas.

Joukkuekilpailun tulokset: 1. HBK I, 2. TuBK I, 3. HBK II, 4. TuBK II, 5. LBS.

Henkilökohtainen kilpailu: 1. **Antti Saari**, Hki, 2. **Raimo Tairo**, Hki, 3. **Olli Suominen**, Tku, 4. **Jussi Löthman**, Hki, 5. **Palle Muurinen**.

Turun Sanomat

Raimo Tairo edusti kunnialla Helsinkiä voittaen hopeamitalimiehen ja häviten professori Saarelle. Tairo on kokenut pelaaja, jonka peliä voisi luonnehtia kiireettömän vaaralliseksi – hän ei juuri ruiskuttele palloja pussiin, mutta ei liioin anna armoa vastustajalle.

KOTI POSTI

ANTTI PANI KAISAN PUSSIIN

JATKOA

Viime vuonna perustetun Suomen Biljardiliiton puheenjohtaja Kaj Ahlfors katsoi pelejä yhdessä Biljardihuollon toimitusjohtaja Jesse Poikolaisen kanssa.

Hyvältä näytti. Osallistujmaksun suuruus 60 markkaa ei ollut pelottanut ketään. Sen sijaan monien silmissä oli ovela kiilto kun puhuttiin palkinnoista. Mitalien lisäksi selvää rahaa, voittajalle tonni, muille vähän vähemmän. Ja muita palkintoja roppakaupalla tuhkakuppeja myöten.

– Sanovat, että biljardi olisi jokin hämääräperäinen kapakkapeli, totesi Poikolainen Junior. – On ehkä ollut, mutta ei ole enää. Katsokaa nyt itse.

Katsottiin itse. Nähtiin äärimmäisen keskittyneitä ilmeitä, suorastaan peniteelisen taitavia lyöntejä ja – jos se nyt tähän oleellisesti liittyy – erittäin raitis fiilinki.

– Ei tämän tason peli suju, jos ottaa pieniä, Poikolainen jatkoi.

– Joskus muinoin asia oli toinen, kun biljardia pelattiin ravintoloissa. Jotkut ottivat asian eräänlaisena ajanvietteenä drinkin tai kahden lomassa. Mutta meillä tässä kerhossa ei viinaa viljellä. Siitä on olemassa selvä välipuhe.

Ei liioin rahasta pahemmin pelata, ellei kahvikupillisen asettamista panokseksi voida rahapeliksi sanoa. Poikolaisella on tähänkin selitys.

– Kuka siihen kykenisi? Kovat kasvot tuntevat toisensa liian hyvin, suuren rahan peli ei kannata. Ja koska biljardinpelaaja on herrasmies, hän ei liioin ala nylkeä jotakuta aloittelijaa, mitä nyt tosiaan kahvit saattaa juoda opetettuaan heikompaansa. Ja lisäksi nuo taiturit tunnetaan joka puolella maata, ei heillä olisi mitään mahdollisuuksia ansaita pelaamalla. Kaikki he ovat päivät toimessa, biljardi on heille harrastus, joka ei siihen uhrattuun aikaan nähden kustanna edes itseään, vaikka parhaat pelaajat eri kilpailuissa saavatkin kenties mukavia palkintoja.

Kaisa se on meidän tyttö

Se biljardipelin versio joka tunnetaan nimellä carolina, kotoisemmin kaisa, on kenties suosituin kilpailupelinä Suomessa. Muualla maailmassa tunnetaan suosivan paremminkin pelin muita versioita, joita kyllä riittää.

Kaisaa pelataan suhteellisen kookkaalla pöydällä. Todellinen biljardimies ei anna paljonkaan arvoa niille kolikolla toimiville pikkupöydille, joita siellä täällä ravintoloissa tapaa.

– Koronaa, tuhahti eräs.

Kaisan sääntöjen selostaminen ilman havainnollisia opetusvälineitä on pitkälistä puuhaa, mutta todettakoon nyt kuitenkin pääperiaatteet.

Pöydän nurkissa ja keskellä pitkiä sivuja on pussit, joihin pöydällä olevia palloja yritetään lyödä noilla paljon puhutuilla biljardisauvoilla. Palloja pelissä on viisi, yksi keltainen eli kaisa, kaksi punaista ja kaksi valkoista, joiden avulla lyönnit suoritetaan. Toisin sanoen sihdataan kepillä omaa valkoista palloa ja lyödään se päin jotakuta muuta palloa siten, että tämä muu pallo pudota putkahtaa johonkin pussiin. Tavoite on ennen lyöntiä ilmoitettava, lyönti on maalattava.

Pistemäärät vaihtelevat riippuen siitä, mitä saatiin aikaan. Kaisasta saa kuusi pistettä, punaisesta kolme ja valkoisesta kaksi.

Tässä ei kuitenkaan ole vielä kaikki. Kaisan iskeminen esimerkiksi vastapäisen vallin kautta keskipussiin kahdentaa tulokseen. Lisäksi lasketaan hyvityspinoja nakeista eli kosketuksista, joita oma lyöntipallo onnistuneen suorituksen jälkeen tekee muihin pöydälle jääneisiin palloihin. Tavoitteena on päästä 60 pisteeseen ennen vastapeluria.

Tämä säännöistä. Koska lyöntiä suoritettaessa on opittava silmämääräisesti leikkaamaan lyöntipallollaan lyötävää palloa millin murto-osan tarkkuudella, voidaan puhua melkoisesta tekniikasta. Ei ole samantekevää, miten keppiään pitelee ja miten lyöntinsä suuntaa. Oikea suoritus vaatii opin alalyönneistä, ylälöynteistä ja sivulyönneistä ja näiden yhdistelmistä, joilla kaikilla on merkityksensä täydelliseen suoritukseen pyrittäessä. On myös tunnettava pöydän ja pallojen ominaisuudet, vallien pehmusteet lyöntikulmia suunniteltaessa – ja omattava taidon lisäksi hiukan onnea.

Taktiikka on vielä oma lukunsa. Ei ole mieltä räiskiä ainakaan kilpailupelissä minne sattuu, vaan on etukäteen osattava aavistaa, miten pallot toisiinsa nähden jäävät pöydälle lyönnin jälkeen. Pyrkimys on tietysti rakentaa peliään siten, ettei vastapelaaja saa lyöntivuorollaan aivan suoria putkia lyötäväkseen. Kernaimmin hänet on jätettävä maskiin eli jonnekin onnettomaan tilanteeseen sellaisen pallon taakse, jota hän ei missään tapauksessa kykenisi lyömään onnistuneesti pussiin.

Tekniikkaa ja taktiikkaa siis vaaditaan. Näiden saavuttaminen edellyttää synnyntäisten lahjojen lisäksi melkoista harjoitte-

lua ja paljon pelejä eritasoisten vastustajien kanssa.

Tämä kaikki selitettynä tässä vain sen vuoksi, ettei kukaan luulisi taitavaa biljardimiestä miksikään tyhjänhääräiseksi. Sopii katsoa ja yrittää itse perässä, sillä tavoitin parhaiten havaitsee pelin vaikeusasteen.

Kaisa on siis pelin suosituin nainen. Muita naisia pelisaleissa näkeekin vähemmän. Joistakin vanhoista perinteistä johdun biljardi ei ole naisten suosiossa.

– Mikään ei kuitenkaan ole esteenä, Jesse Poikolainen sanoi.

– Jos nyt ei ole aivan prinsessanherkkä tyttöläksi. Pojat saattavat joskus sanoa asiat suomeksi...

Kun Antti Saari räjäytti

Antti Saari, 46, biljardin professori, siviiliammattiltaan rappari, selvitti melko vaivattomasti tiensä loppukilpailuun. Ainoastaan Turun mukkea Seppo Laine rokotti helsinkiläistä semifinaalien tuntuun, mutta putosi itse Saaren ammattiveljelle Raimo Tairolle, Tampulle. Sitä ennen oli pelistä hiukan yllättäen pudonnut sellainenkin suuruus kuin Rapi Tuominen, turkulainen tähtipelaaja, Suomen Biljardilehden julkaisija. Ja monia muita joiden nimet yleensä esiintyvät arvokilpailujen kärjessä: Carl-Johan Forsblom, kotoisammin Kalju, Turun Veijo Vuola, Porin Pentti Puusti, Helsingin Matti Jarkko, Urpo Heinonen ja Pertti Styck, eräitä biljardin aatelia mainitaksemme.

– Minä aloitin seitsemäntoistavuotiaana Kirjalla, sanoi Antti Saari kierrellessään katsomassa muiden finaaliheikkaiden peliä. – Siitä se alkoi. Ainoa juttu on, että ammatti, tämä rappaus, vie jossakin määrin herkkyyden.

Saari pyysi ja saikin päivän vapaata työstään ennen SM-kisoja. Työmaan mestari katsoi, että Suomen mestaria työmaalla tarvitaan.

Silmiä hivelevän kaunista peliä miltei tunnin ajan. Molemmat finalistit ovat järkipelaajia, jotka tarkoin laskevat lyöntiensä vaikutuksen.

Kun tupakansavu oli paksuimmillaan ja peli varsin tasoissa, Saari iski kuin mustan maanosan myrkkyykäarme. Pallojen kolahduksia ei juuri erottanut yleisön huutojen joukosta.

– Suomen mestari Antti Saari...

Siinä vaiheessa Antinkin pokka petti. Hymy istahti väkisinkin huulille. Kultamitali ja tonni rahaa, parin päivän urakka oli tehty. □